

[Madsen-Mygdal.]

delse til Fordel for almindeligt Fæste. Det er aldeles ikke de smaa Hjems Sag — som jeg i øvrigt ikke benægter ligger de Herrer paa Sinde, det kunde aldrig falde mig ind —, de taler i dette Øjeblik. Det er de smaa Hjems Frihed og Selvstændighed, der trues, det er Sikkerheden og Trygheden for de smaa Hjem, der bringes i Fare ved disse Ekspropriationsbestemmelser, ved hele denne tvangsmæssige Inddragning af dansk Jord i Statsfæste gennem disse Regeringsforslag.

Det ærede Medlem Hr. Andreasen (Forsinge) havde den Dristighed ligefrem at ville paaberaabe sig Grundloven til Støtte for disse Forslags Berettigelse. Det ærede Medlem argumenterede saaledes: Grundloven giver jo Adgang til Ekspropriation, og altsaa kan vi ekspropriere. Ja, det beror ganske paa, om Grundlovens Betingelser opfyldes, og jeg har allerede paavist her — og der er jo ingen, der har *imodegaaet* denne Paavisning, det eneste, man har gjort, er, at man har *paastaet* det modsatte —, at det foreliggende Ekspropriationsforslag ikke opfylder nogen af disse Betingelser, at der hverken her er Tale om Almenvellet eller Tale om fuld Erstatning.

Det ærede Medlem udtalte sin Glæde over Bestemmelsen i § 13 om frit Køb af Tillægsjord. Det er en Bestemmelse, som vi fra vor Side heller ikke har noget væsentligt at indvende imod. Det ærede Medlem mente, at den Omstændighed, at ca. en Fjerdedel af Renten kunde eftergives, var et Vidnesbyrd om, at der var betalt en Overpris. Jeg synes, det er en ganske mærkværdig Bevisførelse. Man kan ikke sidde her i Rigsdagen og fastsætte, om det er en Overpris eller ikke, fordi Ministeren stiller Forslag om at eftergive en vis Klasse af Borgere en Fjerdedel af den Rente, der skulde svares. Hvis det er paa den Maade, det ærede Medlem mener, der kan føres Bevis, hører al Diskussion op. Jeg skal i øvrigt ikke angaaende denne Eftergivelse af Rente med en Fjerdedel rejse Indvendinger. En saadan Renteeftergivelse er ikke uden Præcedens i vor tidligere Udstykningslovgivning. Det var maaske dog rigtigt, at det blev præciseret, at der er Tale om en *Begynderhjælp*, og at denne Eftergivelse derfor blev tidsbegrænset paa en eller anden Maade. Men jeg kan ikke lade være med at sige, at det er egentlig mærkeligt, at naar man saa stærkt hævder, at det lille Landbrug i Øjeblikket er det mest rentable — og jeg skal ikke be-

nægte, at det kan være rigtigt, det er navnlig de gode Flæskepriser, vi har haft de sidste Aar, der medfører, at maaske nok i Øjeblikket det mindre Landbrug er det mest rentable —, ser det lidt underligt ud, at det saa skal være nødvendigt, at der af Statskassen ydes et aarligt Tilskud paa en Fjerdedel af Renten for den Jord, der bliver erhvervet. Det er vist ikke helt i Overensstemmelse med Køgeresolutionen, men det ærede Medlem Hr. Andreasen (Forsinge) kan jo saa tænke nærmere over, hvorledes det forholder sig i saa Henseende.

Der er flere Talere, der har udtalt deres Glæde over Bestemmelsen i § 6 om midlertidig Opførelse af mindre Bygninger, saaledes at der efterhaanden kan opføres de Bygninger, der er nødvendige i Bruget. Ja, jeg er ogsaa af den Opfattelse, at det er en meget fornuftig Bestemmelse. Jeg har saa meget mere Grund til det, som det var mig selv, der foreslog den og fik den gennemført i 1927 i den almindelige Udstykningslov, og naar Bestemmelsen findes her, er den kun et Laan fra Udstykningsloven, der er overført til Loven om Vilkaar for Overtagelse af Jorder i offentligt Eje.

Der er endnu en Enkelthed, som jeg gerne vil omtale, fra de Bemærkninger, det ærede Medlem Hr. Andreasen (Forsinge) fremsatte. Det er vedrørende § 8, 2det Stykke, som omhandler Statens Ret til at overtage Ejendommen, naar der ikke er kvalificeret Livsarving. Det ærede Medlem fandt, at denne Bestemmelse var udmærket. Jeg har tidligere omtalt den her fra denne Plads. Jeg maa beklage, at jeg slet ikke kan dele det ærede Medlems Opfattelse. Jeg mener, at saa kort dette Stykke er, saa indeholder det to meget alvorlige Fejl og Mangler. For det første maa jeg sige, at paa en Maade giver denne Bestemmelse Fæsteren alt for meget. Det er jo meningsløst at give en Fæster, naar han træder fra og ikke har Livsarvinger, den oprindelige Byggepris, saaledes som der staar her i Lovforslaget, med Tillæg af paaviseligt afholdte Udgifter til Udvidelser eller Forbedringer af Bygningerne. Det kan gaa, hvis det sker 2, 3 eller 4 Aar efter, at han har overtaget Bruget, saaledes at Bruget er nyt, men naar man lovgiver her, maa man tænke sig, at Manden kan have siddet 30 eller 40 Aar, maaske 50 Aar i Bruget, og saa tror jeg rigtignok, at det vil være en meget farlig Paragraf at vedtage. Vedtages den uforandret, vil det nemlig betyde, at Manden om 50 Aar kan komme frem med Regninger paa alt, hvad han har lavet paa Bygningerne i disse 50 Aar, og kræve, at Staten skal betale det.